

Magistrát hl. m. Prahy
odbor ochrany prostředí
Jungmannova 35/29
110 00 Praha 1

Věc: Vyjádření základní organizace Strany zelených Prahy 5 k podkladům ve věci záměru stavby druhé plavební komory Praha – Staré Město, Spis. značka: F-MHMP-1905849/2018

V Praze dne 26.6.2019

1. Výjimka, kterou oddělení ochrany přírody a krajiny udělilo dne 9. 4. 2019 pod č. j. MHMP 482548/2019, sp. zn. S-MHMP 237071/2019, považujeme za neopodstatněnou. Právo desetitisíců místních obyvatel (Smíchov 33.600, Malá Strana 5.300, Staré Město 9.000 obyvatel) a dalších lidí, kteří sem dojíždějí za prací, na klid a zdravé životní prostředí je hrubě opomíjeno a je mu nadřazován hlavně ekonomický zájem mnohem užší skupiny lidí - majitelů a nájemců lodí, jachtařů a turistů, který je zcela bezdůvodně deklarován jako veřejný.

Druhá plavební komora by umožnila podstatné zvýšení provozu lodí a s ním spojené emise z lodních motorů a hluk lodí by neúměrně zatížily přilehlou oblast Kampy, Střeleckého ostrova, Dětského ostrova a smíchovského nábřeží. Tato místa představují nejvýznamnější rekreační oblast v centru Prahy, která je většinou bezbariérově přístupná, dosud si zachovává přijatelnou kvalitu ovzduší a příjemné mikroklima a slouží tisícům Pražanů a návštěvníků. Zhoršení ovzduší je nepřijatelné zejména nyní, kdy Praha vyhláší stav klimatické nouze.

Nesouhlasíme s odůvodněním a použitím ustanovení § 50 odst. 1 zákona. Veřejný zájem desetitisíců obyvatel a jejich právo na přijatelné životní prostředí je opomíjen a naopak zájem malé skupiny lidí využívajících lodí pro volný čas či turistické služby je v odůvodnění prohlašován za veřejný.

2. Jsme přesvědčeni, že nejsou splněny podmínky pro udělení výjimky. Druhá plavební komora není „... **v zájmu veřejného zdraví nebo veřejné bezpečnosti nebo naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru a důvodů s příznivými důsledky nesporného významu pro životní prostředí.**“

Ad veřejné zdraví. V případě zvýšení provozu velkých lodí na řece by tisíce lidí byly naopak více zatíženy emisemi a hlukem a byl by negativně ovlivněn zdravý vývoj dětí, které užívají hřiště na smíchovském břehu i na vltavských ostrovech. Viz MUDr. Šrám, DrSc., Ústav experimentální medicíny AV ČR, Vliv znečištěného ovzduší na novorozence, jeho vlivu na centrální nervovou soustavu a možnosti využití biomarkerů pro hodnocení rizika. Výzkum je součástí projektu QUALITAS – výzkumný program „Kvalitní život ve zdraví i nemoci“ Strategie AV21 a další studie, např. "Hodnocení rizika vlivu znečištěného ovzduší na zdravotní stav populace".

Ad bezpečnost. Zvýšený provoz lodí by nepřinesl více, ale naopak méně bezpečí zejména pro malá ekologická plavidla – veslice, šlapadla apod. Je třeba připomenout nedávnou katastrofu v Budapešti, kde po srážce dvou lodí došlo potopení jedné z nich a smrti 22 osob; v reportážích z této události jsme zaznamenali názor, že provoz lodí v Budapešti je tak hustý, že dříve nebo později k podobné katastrofě muselo dojít.

Ad sociální hledisko. Jsme přesvědčeni, že ani z tohoto hlediska není druhá plavební komora žádoucí, naopak by byla znehodnocena prostranství na březích určená pro setkávání a rekreaci obyvatel a na vodě by musely být zmenšeny zóny pro rekreační ekologická plavidla - lodky, šlapadla pro turisty apod. která jsou četněji využívána než motorové lodě a navíc jsou mnohem dostupnější širokým vrstvám obyvatel (oproti elitní skupině jachtařů).

Ad příznivé důsledky nesporného významu pro životní prostředí. O těch už vůbec nemůže být řeč, naopak druhá plavební komora by krátkodobými (během stavby) i dlouhodobými (v provozu) efekty vedla jediné ke zhoršení životního prostředí, a to jak pro lidi, tak pro živočichy ve vodě a kolem ní.

Ve veřejném zájmu je zdravé, emisemi a hlukem nezatížené prostředí pro obyvatele centra Prahy a možnost krátkodobé a střednědobé rekreace pro ostatní Pražany a návštěvníky, nikoliv zvýšený provoz lodí na Vltavě.

3. Nesouhlasíme s rozhodnutím a odůvodněním pro udělení výjimky dle § 56 odst. 2 písm. c) zákona, znamenající **zrušení ochrany zvláště chráněných druhů živočichů** jako vranka obecná, které jsou předmětem ochrany podle práva Evropské unie. Opatření navržená k přežití těchto živočichů jsou z našeho pohledu nedostatečná.
4. Linková lodní osobní doprava po Vltavě v centru Prahy není využívána. Vzhledem k počtu komor a množství rekreačních lodí je příliš pomalá, např. cesta od Smíchovské náplavky ke Štvanici by lodí trvala mnohonásobně déle než třeba tramvají. **Zdůvodnění veřejného zájmu lodní dopravou tedy není relevantní.**
5. Žadatel ve své žádosti deklaruje veřejný zájem záměru tím, že dojde k odlehčení přetížení stávající plavební komory Praha – Smíchov, k němuž dochází zejména v období květen – září v době vrcholu letní turistické sezóny v Praze.

My však nesouhlasíme s tvrzením, že veřejným zájmem je provozování lodní turistické dopravy, protože přináší prospěch jen úzké skupině lidí. Veřejným zájmem místních obyvatel je, zejména v těchto měsících, mít možnost otevřít okno, jít s dětmi na hřiště Dětského ostrova, setkat se s přáteli na Štěleckém ostrově, posedět v parku na Kampě, vzít návštěvu na lodičky apod. a to vše bez emisí a hluku lodních motorů.

6. Je evidentní, že příčinou přetížení plavební komory a soustředění velkého počtu plavidel ve zdrži Helmovského a Šítkovského jezu je velký počet výletních lodí na Vltavě. Stavba další plavební komory neřeší podstatu tohoto problému, naopak, umožnila by další zvýšení počtu lodí a brzy by se situace opakovala. Stavěla by se pak ve veřejném zájmu a za peníze daňových poplatníků třetí plavební komora?

My naopak požadujeme **regulaci turistických lodí v centru Prahy** a pravidelné důsledné kontroly emisí lodních motorů, technického stavu lodí a jejich provozu. Je nepřijatelné, aby v centru Prahy po hladině Vltavy pluly lodě se zastaralými hlučnými motory, vypouštěly do vzduchu zbytečné emise a do vody dokonce splašky.

7. Plavební hladina Vltavy v Praze musí být v letních měsících dotovaná vodou z Vltavské kaskády. Při každém pracovním cyklu plavební komory dochází ke zbytečnému odtoku velkého množství vody. Provozem druhé plavební komory by došlo k dalšímu **zvýšení této „spotřeby“ vody.** Se změnami klimatu vody ubývá, např. v loňském roce byla vltavská kaskáda mimořádně hluboko pod obvyklým stavem. Lze očekávat, že v budoucnu bude zabezpečení vody pro obyvatelstvo a hospodářství mnohem důležitější než pro rekreační plavbu po Vltavě.

Každé otevření plavební komory je navíc všeobecně nepřírozený zásah do životního prostředí řeky.

8. Zvýšení intenzity rekreační lodní dopravy je spojeno s nárůstem počtu lodí na Vltavě, které při běžných průtocích kotví podél břehů. V případě povodní (jako v roce 2002) je třeba **všechny volně kotvící lodě někam umístit**, aby nedošlo ke snížení průtočného profilu řeky nebo k utržení lodí a zatarasení mostních profilů. Je takových prostor dostatek a bude při zvýšeném počtu lodí také čas na jejich uklizení? Je vypracován reálný evakuační plán pro lodě kotvící u pražských nábřeží?

V Praze je dokončena protipovodňová ochrana pro povodňovou situaci, která nastala v roce 2002, + rezerva. Pokud ale tato ochrana zabrání rozliti vody na území, která byla v roce 2002 zaplavena (Smíchov, Malá Strana, Karlín, Holešovice), při stejném přítoku vody by došlo ke značnému zvýšení vodního stavu a zrychlení průtoku, což může mít na včas neodklizený mobiliář lodní dopravy vážné dopady.

9. Kategoricky nesouhlasíme s tím, aby zařízení sloužící úzké skupině podnikatelů bylo financováno z veřejných peněz. Naopak, ztotožňujeme se se stanovisky místních spolků (například spolku Zdravý rozum, viz <http://www.spolek-zdravy-rozum.cz/>) a městských částí Praha 1 a Praha 5, které se stavbou druhé plavební komory **nesouhlasí**.

RNDr. Drahomír Bárta, CSc.
Česká 1113/1
158 00 Praha 5 Košíře

tel. 604 834 107
e-mail dr.barta@email.cz

spolupředseda ZO Strany zelených P5

Hana Heringová
Renoirova 649/10
152 00 Praha 5 Hlubočepy

tel. 603 449 970
e-mail hana.heringova@gmail.com

spolupředsedkyně ZO Strany zelených P5